

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrške Slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njegov naslov 8 K.
Skupno v edno fare 4 K.
Cena Novin v Amerike je na leto 12 K.
Cena odnoga droben je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. plob. v Cseusevolh, CSERFOLD, Zalamegyo.
K tomú se more pošilati naročnino i vsi dopisi, naj
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak ameriškanski
dobijo k **NOVINAM** brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jezušovoga.“

Zenskam.

Tak popišemo, kak se najde vu sv. písma. Reč sv. Dúha so tak razumlíve, ka jh skoro ne potrebno razločavati. Od močne ženske je v njih guč, štera vsa potrebna pripravi. Od močne, to je od jákostí pune, štere ne vrže doli níkša nevolá, štera prenáša terhe svoje híže brezí tožbe, štera je te veséla, či se je zmušila vu skrbí za svojo hížo. Tak se čté v knigi pregovorov v 31. poglávji od 10. reda:

„Što bo najšeo močno ženo? Njéna cena je kak reč z dalečega od zádnjih pokrajín. Sree njénoga možá se na njo zanáša i dohedki njemi ne pomenkajo. Ona njemí skakúje dobra i ne hída vse svoje žíve dní. Pošče si vuno i predívo pa dela po umetnosti svojih rok. Ona je, kak trgovcova ládja, z dalečega sí prináša krúh; ešče po noči stanjúje ino dáva pridobítke svojim domáčím ino hráno svojim deklam. Poglédne njíve pa jo kúpi, od pridelkov svojih rok zasadí víneograd, z možjov si prepáša ledevjé ino potrdjáva svojo roko, skuša pa vídi, ka je dobra njé kúpěšja, njéni posvet ne vgasne po noči. Roko svojo petegúje po teških rečah pa njéni prsti prímalajo vreteno, roko svojo odpira síromáki pa dlani svoje vtegúje proti potrebóm; ne bojí se za svojo hížo snežnoga mraza, ár vsi njéni domáči májo dvoje oblačílo. Odevke si napravla: tančica i škrlat je njéno oblačílo. Glasoviten pri vrátač je njéni mož, kda sedí z državnímí tanáčnikí. Ona dela ténko plátno pa je trží pa pojáse dáva kananejé. Moč pa lepota je njéno oblačílo, na slednjí den se bo smejala, vústa svoja modrostí odpira pa právda mílosti je na njénom jeziki. Pregledúje potí svoje híže pa ne je brez dela krúha, njéna deca se vzdignejo pa jo za bláženó zovéjo, túdi mož njéni jo hváli — žena, štera se

bojí Gospoda, ona bo hvaljena.“ — Tak daleč so reč sv. písma. Ka bi njím dodáli? Od bogábojéče ženske je tú guč, štera vsa pretrpí, vsa prenáša, se za vsa poskrbí.

Je vnoga med našímí ženskamí, štera za časa míra skoro ne mela níkše skrbí. Za vsa se njoj je poskrbo mož. Zdaj pa njega ne, zakrívá ga táhjinška hladna zemla, ali ječí v bolníšnici, ali daleč v lúckom držánji pa nemre domo, ali tam na bojíšči z orožjom v rokáh čáka, ka njemí prinesé príhodna vóra. Ženska pa domá z decov, stvarjov more bíti močna žena. Pomenkávajo nam vnoga, štera ino za pár grošov dobo kúpíti, zdaj de se moglo znova domá spravíti. Štera ne préla že dugo let, de se mogla zdaj toga nazáj vélti. Čedna sí že zdaj íšče lenovo, konopno semen, ka se za kletí poskrbí za svojo hížo. Domá se more poskrbelí za posvet, domá za obleko, domá za vnoga drúga pa kde, što jo najde, močno ženo, štera to véltí!

Vaše mamice so to vse razmele, slovenske ženske, véte se vé znova vsega toga. Kak nájprle, kak nájbole se poskrbte za híže vaše. Nevola nam je vsem pri vrátač, letošnja súšava nam jo je ešče povékšala, pa žena, „štera se bojí Gospoda“, ona de pohvalena, ár ona izda ne zgúbí vüpanja, njoj de nevolá kak noví oštroglí, samo za to dobra, ka de se vüpajoča v Bogi za kletí ešče bole skrbela.

Velika žalost avstrijskih Slovencev.

Slovence v Austriji je dober Bog pohodo z velikim bičom, zato ka je jako ljúbí. Odvzeo njim je voditela. K sebi je pozvao Dr. *Krek* Janoša, dúhovnika ljubljanske púšpekije, profesora bogoslovja v Ljubljani, deželno i držav-

noga poslanca, zdrúžitela krščanskíh delavcov po širnoj slovenskoj zemlji. Oča raznih krščanskíh družtev, štere so tak v verskom kak gospodarskom pogledi neizmerno okrepile avstrijske Slovence, je bio pokojni. Poleg toga pa glasoviten predgar i dober spovednik. Svetoga písma razlago, štero smo i mi vogrški Slovenci debili od družbe sv. Mohora, je po smrti dr. Lampéta, pokojni dr. *Krek* dokončao. Pisao je še vnoga drúgo. — Do svojega národa je meo kak zlat čisto ljúbézen. Ta ga je gnala na pot v teh žalostnih hipah svetovnoga boja, kda teliko trpi slovenski narod v Austriji, kda se njemi brez računa rúšijo mili domi na talijanskom bojíšči, — (Primorsko je naime slovenska krajína) — pravim, ta ljúbézen ga je gnala na delo, na potí trúdapune, kda bi za volo betega počivati mogo.

Voze se je na vse kraje, naj teliko trpečemi svojimí ljudstvi pripravi lepšo bodočnost. I kda bi se njemi reža vüpanja na to odpirala, je zapro oči. Zagledno je večnost i v njej zastalno spoznao pot, po šteroj bo njegov narod dobo zaželeno lepšo bodočnost, za štero je on živo, trpo i vmro. Molimo za njegovo dúšo! Ljubimo svoj narod po pokojnoga nesebično, delajmo, trpímo za njega, ne da bi komi krivice delali, ne da bi za sebe kaj drúgo želeli za svojo požrtveovalno ljúbézen kak viditi v blaženstvi svoj narod slovenski.

Dr. *Krek* Janoš je rojen l. 1865. pri Sv. Gregor-i nad Sodražicov na kranjskom. Vmro je okt. 8. pri Sv. Janži na Dolajem Kranjskom. Na poti iz Zagreba domo je mogo dugo čakati na Zidanem Mosti, tú se je prehlado i komaj priše k prijatli, plivanoši v Sv. Janž, kje je po dvatjedenskom betegúvanji mirno zaspao v Gospodi. Mrtvo telo je prepelano od sv. Janža v Ljubljano v palačo knežoškovo (herceg-

püşpekovo) i tñodnet z najveškov vdeležbov vseh stanov okt. 18. pokopano.

* * *

Kda se je na nagloma podro steber vogrskih Slovincov: dr. Ivanóczy Franc pred štirimi leti, smo mislili v prevelikoj žalosti, ka rane, štero je zasekao te vdarec, ne mo mogli zvraciti. Pa nesmo meli prav. Pokojni je naduže pri nas ostao: s svojim duhom. Njegov duh se je oživo v naših Novinah i že jezere pa jezere po njih okrepo v ljubezni do Boga, do doma, do svojega ubogoga slovenskoga ljudstva. Tak dela dober Bog navadno, ka močne podere, naj ti slabí vidijo, ka je njihova moč bila njegova pomoč. I kda te spoznajo z zahvalnostjov, te dar pobudi znova Eliovoga duha v Elizeji, i podvojenoga. Zahvalnost do delavanja Dr. Krek Janoša tudi te sad bude obrodila. Sunce, štero pa dozori te sad, je vroča molitev za duše pokojnoga i na njegove namene, naj se po poti Bogi dopadljivo doségnejo. I jedro njegovih namenov je, naj v zadovoljnosti bo verno slovensko ljudstvo Bogi, vladári Karolí i domovini. Teliko iz verskoga stališa pišemo, v politiko se ne mešamo.

Podžupan Herbst od prehrane.

Podžupan Herbst Géza (Vasvármegye alispánja) je izjavo račun od prehrane.

Prepričan se je, da so si prebivalci iz vekšega silje spravili. Vlada je obetala, da melo na tri mesece naprej veda.

Kukurco je slobodno kupiti vu celoj državi.

Komišije za prekjeanje silja so že vkup postavlene, čakajo samo na poziv.

Na krmlenje edne svinje se niha 3 metercenta ječmena i 3 metercente kukurce. Što šče od dveh več krmiti, more dovoljenje meti. Što na odavanje krmi, samo na občinsko prehrano slobodno eda.

Krumpiše vkuper spišejo — že se je vkup spisali, zdaj ešče ne bude rekvizicije. Vlada čaka, je-li dobrovolna ponudba telko primese, kelko je potrebno.

Ukaz ministra poljedelstva je edredo, da se spravi komišija krme. Krmo vkup spišejo. Vojaki do slobodno rekvirilali. Niha se na edno glavo na den 6 kg. sena i 8 kg. slame.

Maksimal cena krme je ešče ne odločena, za to vojaštvo za seno 20 kor., za slamo pa 8 koron zadavo da, drugo se pa plača, kda se cene postavijo.

Či vojaštvo kjer na krmo roko položi, to je ešče ne rekvizicija. Rekvizicija

je njim samo s znanjem poglavarstva slobodno.

Petrola ešče itak ne ga. Tak de, kak lani.

Cukra, — slobodno čakamo, 40 procentov menje dobimo.

Vu masti je velka sikešina. Körjenje, vogelje je pa najveška žmečava. Transport kamenoga vogelja je žmetno. Avstrijska vlada je že večkrat osvojila transporte nama namenjene.

Ud komišije Takach Ferenc je proso, da glavna kvota držine se pozdigne.

Podžupan je odgovoro, da od ministra je proso na glavo 18 kgr.

Náray-Szabó Lászlo dr. pravi, da komišije za prekjeanje silja naj začneje svoje delo, ar se trbe bojati, da dakeč oni ta pridejo, pridelovalci (kmetje) silje gori skrmijo svojoj živini. Petrol po vesnicah že po decilitrah dobivajo. Vsikdar so gučali od rumunskih vretin — pa zdaj domok ne mamó petrola.

Velki župan je včasi odgovoro. Rumunske vretine so iz vekšega zapravljene. Celó iz nova se mogli vrtati.

Gryneusz György finančni direktor je opozarjo na drva, štere na vse kraje vu goščah ležijo. Vó je spraviti žmetno. Prosi podžupana, naj preže po vesnicah na to prisili.

Podžupan je odgovoro, da je že vó dani red od rabe prežov, nego je to žmetno delo, vsaki posestnik je pun svojega dela.

Veóress István pravi, da poleg pomankanja petrola v zimí 3 vóre menje moremo delati s prežom, kak je pa te ešče na druge potrebe moremo dati. Važno delo je, da naj ob prvim gospodarje (vertje) dobije petrol.

Podžupan je obečo, da včasi da zapoved solgabirovom, da petrol naj ob prvim gospodarje (vertje) dobijo.

* * *

Tak gospodarje, veselte se, več petrola dobite.

Samo tak ne zobhede, kak lani. Je že tudi guč bio, da do štale vkup pisali i tak de se delio petrol. Nego prišlo je leto, sunce je svetilo, ne je trbelo štale vkup pisati.

Meni samo to ne ide vu glavo, kak dobi varašane na eden mesec eden liter? Kemi njemi to, da ne ma svinje, niti krave?

Ob drugim, ste že čúli, da bi kjer račun dani bio od tistoga petrolja, šteri pride na celo okroglice ali na notarašijo? Mogače, da se ednok račun da, nego tisto te že tak bude, kak namočenomi človeki po deži deževnjek.

Naš petrol na vse kraje ta complačka.

* * *

Nego nika se ne čemeremo. Raj si drage sveče kupimo. Pa si takše dele naprej vzememo, ka se sveče plačajo. „Novine“ poleg njih pisati, — je gvóšna zgúba: gori plačamo, boljše je semen lupati.

Bojna.

Na Taljanskem pred viherem bitja.

Na Flandrekom velko bitje.

4. okt. Boji pri gori sv. Gabrijela so ponjehavali. Vlovili smo šest Taljanskih častnikov, 407 možov ino 2 zdravnika. Naši letalci so dolí strelili 3 letala. Na Tirolskem bojišči ne ga posebnih dogodkov.

Na Flandrskom se je sovražnik tak borio, kak prejšuje dni. Na sredini bojne linije je besneo ogenj, šteri je segao daleč na krajine za Nemškimi postojankami i zadevo je belgijske kraje. Po noči se je s nejpomenšanov silov nadaljavo silen boj s štúkami od Houthouster gošče do Lisa, v gojčno se razvijao bobneči ogenj. Bitje na Flandrskom se je iz nova oživelo, Angluši so pri Yperni znovič močno napadali.

Pri drugih armadah se se iz vekšega, ar se je slabo vidilo, le malo borili. Samo proti večeri se je boj oživio.

Na bregi poleg Maas so začnóli Francozi, kak je mraknolo, najmočnejše streljati. Vu globokih vrstah se Francozi po tem napadali, da bi znovič zasvojili postojanke, stere so njim Nemei v kraj vzeli. Njihov napad se je zrúšo vu obrambi Nemških štúkov ino na žilavoj obrambi Virtemberžanov s velikimi zgúbami Francozov ino brez vspeha za Francoze.

Brezi vspeha, to reč ma večkrat rabimo (núcamo), telko znamenuje: zaman, brezi tega, da bi cilj dosegnoli. Madjar pravi: eredménytelenül, to reč tudi ne moremo rabiti, ar je mény ne mažarsko.

Na Flandrskom bojišči so Angluši pri denešajem velikom napadi vdrlí približno eden kilometer globoko v naš obrambni kraj med Poelcapelle ino Gheluveldom. Posebno besno se bojújeje na izhed od Zonebeke.

5. okt. Angluši so na Flandrskom bojišči s velikov bitkov, vu šteroj so nastopili s najmočnejšev silov, iz kušili prisiliti odločitev vu bojni za opirališče podmorskih čunov. Velka angluška armada je tu nastopila proti Nemškoj maloj armadi. Priprava s štúkami v zadnjih dni prekosila vse, ka se je doživele do zdaj, — sam angluški minister Churchil pravi, da so samo zadnji tje-den na Flandrskom postrelili štirikrat telko granat, kak pa leta 1916. na Somme.

Mučnine štukov so streljale neprestano na zemljo, na šteroj so trpeli britki boji pešakov, šteri so se valili se pa ta. Junaštva Nemških čet na Flandrskom ne mogoče prekositi.

Francози so pri Maas znovič močuo napadali, dvanajsetkrat v treh dnevah. Pred napadom se je razvijao bobneči ogenj, po tem napadi Francoški, štere so v bojih preizkušeni Virtemberžani skoro povsedi odbili. Tu i tam so potrebni bili proti napadi. Dosta sovražnikov so vlovili Nemci.

6. okt. Pri gori sv. Gabrijela se je zrušilo taljanski napad.

Na Flandrskom bojišču so krepko strelali s ognjom, šteri se je večer med Poelcapelle ino Cheluvella obrno na bobneči ogenj. Angluši so ne napadali.

Na obeh bregah Maas so Nemške čete spadnole več mestah v sovražne postojanke.

7. okt. Deževalo je, zato pri vseh armadah se jo malo bojuvalo. Na Flandrskom so streljali besno pri Poelcapelle ino Zandvoorde.

8. okt. Pri Soči (Isonzo) so s štukami močnejše streljali. Posebno na Banjški visoki planoti. Boji pešakov so se razvili li pri gori sv. Gabrijela, kde so ob polnoči odbili močne Taljanske sünke (sünoti).

Na Flandrskom se je boj zvišao med goščov Houthouster ino cestov Menin-Yperu. Močen bobneči ogenj je notri spelo angluške napade, nego niudri se ne naprej prišli. Nemški obrambni ogenj jih je na polji vdrtin (trajtar) zadržo.

Na obeh straneh ceste Laon-Soissons se je besno bio boj s štukami. Več francoških stotnij je napadlo, nego Nemci so je odbili s ognjom.

Nemški štuki so zavrnoili napad Francozov, šteroga so pripravljali pri Thiaumont.

9. okt. Taljanski front. Na Banjški visoki planoti, pri kal smo nazaj vdarili Taljanski napad. 120 možov i 7 strojnij pušk je ostalo v naših rokah.

Na Flandrskom bobneči ogenj. Na obeh straneh železnice Staden-Beesinghe i pri poti Menin — Yperu so angluški pešaki napadali.

Vu tom kraji se veliko bitje razvija. Angluši so nika malo zemlje zadobili.

10. okt. Na Flandrskom poleg 11 angluških divizij so v bitje stopile francoške čete. V gojčno močen bobneči ogenj, potem napadi, bitje do trde kmice v dalečini 20 kilometrov. Angluši so z novič nove rezerve v bitje lačali, več mestah so dobili 1500 metrov prostora.

Govor Churchill-a.

Angluški minister Churchill je govor držo:

Vse naše misli so na tom, našo smago zagvudati. Mi vsi iz srca želemo, da bi mir priše na zemlo, nego ne je ešče priše čas od mira si gučati. Pruski militarizem je ešče ne poničani.

Velka falanga bi bila prvele mir sklenoti, bojna je nazaj vrčena.

Priprave v živeči več je, kak v začetki bojne.

Prihodno leto badejo naše vojske, či de bojna dale trpela, od šteroga nas Bog čuvaj, boljše i močnej oborožene, kak kdaščeč.

Kak se naši cilji dosegujani.

Či Nemci biti badejo tak, da vero zgubije do svojega vladanja, te se sami oslobodijo i postaneje narod s sloboščinami demokracije.

I Amerika prvele ne henja, dokeč se bojna ne prevrče.

Vi nikdar ne vete, kak ste bliži mira, prvele, kak pride.

Bojna proti k konci.

Francuške novine „Petit Journal“ piše, da se začnejo spravljati k dekončetki bojne.

Taljanske novine „Corriera della Serra“ piše: Bojna se približava k konci. Že vidimo, da se mir zori.

Dom i svet. — Glási.

Od naših vojakov. *Mrtev je: Lončar Števan, dbc. 18. domobranskoga pešpolka. Aug. 9. so ga v glavo strelili. Pokopan je na jug od Ojtozke sotine. Zapušto je v žalosti očo, mater, sestro i brata. Daj ljubljeno Sree Jezusovo vernomi vojaki, šteri je življenje darüvao za svojo domovino, večne blaženost, njegove ostále pa petolaži v bridkoj žalosti.*

„Vzemen slove od moje sestre, redbine, g. plivanoša ino njim naznamim, či tak ka spadnem, njim zročim 500 K na Novine za siromaške vojake.“ — *Ciganj Janoš, pešak, z Petanee.* — Srčna hvala na ljubézni, štera síja iz te ponüdbe. Zadevoljni smo samo z ponüdbov, nikak pa ne želemo smrti. Duša tak močno ljübeča svoj narod je nam vekša naslomba kak njemi veliki dar. Daj nam dober Bog mnogo takšij slovenskih vojakov.

Ranjen je od ruske bombe pri mesti Seret v Bukovini okt. 2. *Mujdrica Janoš, stražamester 48. pp. z Gančan.* Rana je toti jako boleča, ka je železo prišlo v nogo, a ne je nevarna. Želemo skorajše ozdravljenje dragomi ranjenci.

Pežrtvevalnost navepovrnjenij pogonov. Neki afrikaaski misijonar nam sledečo genljivo zgodbo pripovedava: „Na svojem potüvanji sem srečao sedem oseb, med njimi troje dece, šteri so

stanovitno prosili za sveti krst. Jaz sem je poskušao, naložo sem njim nekaj pitanj iz katekizma, i v pamet sem vzeo, da so še ne zadosta podvučeni. Priperočo sem njim zato, naj se katekizem bole navčijo i zatera naj k meni v Tomatove prido, kde je po ponovljenom izpiti okrstim. — Više sto kilometrov daleč je bilo prebivališče teh dobrij ljudi, šteri so tak želno prosili sveti krst i li so za tri mesece prišli že vsi k meni, sem je izpitao, so zadobili milost svetoga krsta, za štero so tüdi zahvalni bili z pravov gorečnostjov. Neki iz med njih se postali celo dobrij katehisti (verevučitelje). — Nedavno sta šla dva iz med teh pred menov v Batomadry, naj ljudj včita i pripravita na moj obisk. Po včinjenoj dužnosti sta se vrnola taki nazaj v misijon, naj moreta samo k sv. obhajili pristopiti... i to je pot tri dni hoda. — Kak lepi navuk je to za mnoge kristjane, šteri pogostoma zanemarijo miloščo sv. prečiščavanja, naj se njim ne trebe samo malo zatajiti! Kak močno nas osramotijo tri divjaki na den sodbe.

Blagoslavljanje križa. Okt. 7. so blagoslovili vlč. g. Čarič Jožef, sv. jürjenski plivanoš v Nuskovi križ, šteroga je dao Rogan Ferenc gorpostaviti. Po blagoslevi so g. plivanoš genljiv govor držali vküpzbranim farnikom, šteri so med šeregom v belo oblečenij deklin z precesijov prišli k križi.

Odgovor prosi: Pétek Ivan z Dolenskoga od svoje žene Ščančar Kate i hčeri Pétek Treze. Njegov naslov je: Pétek Ivan, fogolyör, Tamásfalva, Torontálna. — Nadale milo prosi kakši glas od svojij starišov Ficko Štefan z Goričkoga. Njegov naslov je: Ficko Štefan, k. u. k. Geb. Haubitz 3/17 Feldpost 220. Že več mesecov ne dobita nikšega glasa z domi i sta jako žalostniva. Pišite njima domaši.

Hvala Bogi dosta krumplnov zraslo. V Dolencih pri ednom gospodari je zraso eden, šteri edno kilo vaga.

V. Delenski g. školnik. Smodiš Jura 1. nov. v penzijo stopi.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, tčene in žejo gaséče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V

zalogi so: ananas, jaboka, gre nadina, maline, muškotelka, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimni pa vroče namesto ruma. Snovi z natenčnim navodilom stanejo K 12 poštnine prsto proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavei s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgubili na delavskoj zmožnosti

Janez Grelich, drogerija „pri angelju“ Brno števil. 85. Moravsko.

Listek.

Edno pa drugo.

12. okt.

Sejatev smo iz večkega spravili na našem Gorškem. Suho je bilo, plög se je ne podao. Ešče krompiršče se je žmetno oralo. Ne čüdo. Kak globoko je na sprotoletje zorano bilo, se je zemla k grmi potegnola, celo leto je malo deža bilo, okoli grmov celice se je plög zdaj žmetno prijlo.

Sejatev je lagoje vöprišla. Poleg božne vlake je vse vu brazdah (razgonjah).

Idina nam je puna. Repa je že dugo ne tak zrasla. Ne čüdo, da smo jo na kusto Marto sejali.

* * *

Suhača je velka bila. Lepi dnevi, kak v leti. Barometer je kazo 745 — 746 gradov.

5-ga okt. začnelo grmeti, dež začne iti, vremen se je prekobilnilo, 9. okt. je barometer dolí spadno na 726 — 727 gradov. Vse to je pa mene v postel spravilo. I zdaj vu velkom kaputi sedim pri stoli, mizlo mi je, do 15-ga oktobra ne slobodne v hišah kóriti.

Ki je to prekobacanje vremena presto, da ga glava ne bolela ali pa da je ni edne žile ne čüto boleče, naj hvalo dava Bogi: on ne ve, ka je boleken, on ne ve, ka more trpeti vu takšem vremeni človek, šteri preveč čütljive žilice ma. Ne čüdivajte se nad njim, či nazburkani, nervoz, pa ga vi, ki mate žile liki motvoze, ešče boljše ne dražite. Mejte smilenje z njim.

Se-li, či kakše silno delo mate opravljati, — žile vam dregečeje. Či bi se to dostokrat zgodilo, bi ešče vi nervozni gratali.

Prvle sam vam pisao od barometra, to vam ešče vztolmačim.

Znate, da vsako delo ma žmečavo. Jaboka, perje, ešče zrak. Ste ešče ne vpamet vzeli, da pun lagev lahko tak na pipo vdarí, da ni edna kaplja na kvar ne pride? Dokač je penka zateknjena, vino ne de teklo, samo či se odtekne, zrak si gori leže na vino i de teklo.

Vzemi si čügi voski glaš pa ga nalej s vodov i ga hitro gori obrni. Eden del vode vö steče, drugi del pa vu glaši ostane, zvünešnji zrak s svojov žmečavov ga gori, nazaj drüi. Tak so napravlene tenke cevi, vu štenih zvünešnji zrak živo srebro gori, nazaj drüi, teži. To se pravi barometer, meri zrak, njegovo žmečavo. Či je zrak boljše žmeten, živo srebro više gori potisne. Zrak je ne vsikdar vednako žmeten. Ve pa je süho seno boljše lahko, kak

mekro seno. Pa što bi küpo mokro pšeno za süho?

* * *

Leto je že na najgi. Držina se pogaja, nove verte išče, dragšo plačo prosi. Vert si za kečko segne pa more obečati.

Na pamet mi prideje naše „Novine“. Za istino, samo milešča božja je gori drži. Ve vam že ednok popišem vse njene streške. Meni — na mejem bregi — je milo gledati siromaka gospoda vrednika tam pri Móri, kak more dobro plavati, da ga čügi Novine na dna ne potegnejo.

Dobre delo je almoštvo, milo dari so prijetni, — nego na toj podlagi ne moremo Novine dugo obdržati, — one morejo svoj fundament — svojo podlago — vu srei i vu mešnji (polacka — Dolence) svojih naročnikov meti.

Zato pa jas naprej vdarjam:

Stari naročniki božite stalni.

Neve naročnike spravljajte.

Dovelite, da de naročnina vekša.

Novine i zdaj prihajajo vu ceni pred bojoma. Pa je zdaj desetkrat vse dragše. Ka je zdaj 4 koren? Pitam vas, bi dosta bilo 3 koren za Novine i Marijin List?

To so vse samo moje misli, jas pogajam brezi gospoda, jas sam samo sluga. Gospoda vrednika je slednja reč.

Nego — nišče mi naj ne kameri, gori sam vdare to delo, naj pred novim letom, že vu decembri znamo račun, broj naročnikov.

Siritelje, pište g. vredniki, kaj mislijo naročniki od morebiti zdigavane naročnine.

Vojaški pozdravi.

„Pozdrav pošilajo: Bobovec Stefan, ranjeni vojak, Lebar Stefan, 20. dbe., Godina Jožef, telefonist, z D. Bistrice, Franc Jožef, p. 53. pp. z G. Bistrice, Berdón Stefan, vojni tesar, z Filovec, Jeriš Ivan, četov. tel. z Deklekovja, Lendvai Mihal, vojni delavec, Šómen Janoš, dbe. 300. dpp. z Brezovice, Pufek Mihal p. 48. pp. z Strigove, Bokan Janoš p. 48. pp. z Doličov, Mertük Jožef, p. 48. pp., Vogrin Stefan, topničar, z Bogojine, Kohek Mihal, hromi vojak z D. Bistrice, Szegéri Stefan, 18. dbr. od Sv. Jelene, Varga Karol, 5 dbr. z Gradišča, Sinkoc Kolman, desetnik 52. pp., z Kúkeča, Gombosy Karol, 18. dbr., z Salamence, Kocet Stefan, topničar z Žižkov, Alt Anton, trenski vojak z Sibine, Zerko Stefan, stražamester z Bratonec, Örgorec Janoš, trenski vojak z Petanec, Lang Aloja podd., z Srdice, Fujs Mihal, korpič z Pros. Vesi, Spilak Jožef z Brezovice, Zalai Stefan, četv. od Grada, Štanko Mihal, topničar, z Trnja, Grúškovnjak Stefan, p. 48. pp. z Žižkov i pajdaši, Kelenko Jožef, sanitec, z D. Bistrice; Casar Andraš, od strojnih pušk, Žóká Anton z Kovačavec, Boznée Janoš z Bodonec, Gašpar

Jožef z Prosečke vesi od tesarske stotnije, Huber Jožef, železničar z Cankove, Čigan Matjaš, topničar z Žižkov, Krajsar Jožef, podd. vojni delavec z G. Sinika, Vuk Ivan, p. 76. pp. z Žižkov, Rogoš Ivan, predm. telefonski, z Petanee, Edšidit Jožef, p. 26. pp. z Gederovec, Kohek Ivan, vojni delavec, z D. Bistrice, Horvat Gregor, Spilak Ivan z Brezovice, Kocet Ivan z Žižkov, 20. domobranci, Mujdrića Janoš, četov. 69. pp. z Gandan, Pahan Stevan, tel. 32. dpp. z Bogojine, Filip Martin, topničar z Beltince, Karh Ferenc, des. 18. dpp. z Doličov, Horvat Matjaš, pionier, z Žižkov, Kovaš Stefan, topničar z Garošnice, Lah Janoš, dbe. 14. dpp. z Cankove, Cipot Mihleš, z Martjanske fare, Vučko Ladislav, topničar, z Ižekovec, Stajar Andraš p. 76. pp. od Grada, Zver Stefan z Nedelice, Vörös Stefan z Beltince, topničara, Rehenja Matjaš, p. 48. pp., Meričnjak Ferenc z Filovec, Farkas Jožef z Hotize, Berden Ivan z Filovec, Kovaš Stefan z Trnja p. 48. pp., Čiganj Janoš z Petanec, Čelec Andraš, topničar od Grada, Vinkovič Martin p. 49. pp., Lukaš Franc od sidarske stotnije, Korešec Adolf, dbr. topničar, Jeriš Mihal, sanitec (posebno betešnej materi), Hožjan Stefan, p. 48. pp., Spilak Jožef, het. vojak z Brezovice, Vegrinec Ivan, 11. strotec z Žižkov, Nemeč Ferenc, p. 33. pp. z Bakovec, Frank Matjaš, Sepanec Jožef z Strigove, Tomašič Stevan od Sv. Jurja, Zelik Matjaš z Hotize, p. 48. pp., Ritlop Martin, dbr. 3/VI. čdpp., Horvat Anton i pajdaše z soboške fare, 18. dbr., Zerdin Stefan z V. Polane, Senčar Janoš od Sv. Jurja (Medjimurje), 301. domobranci; Čelec Ivan, p. 12. pp. z Krajne, Krpiš Ferenc, železničar od Grada, Pétek Ivan, pasitec zavzetih, Bohance Stefan, topničar, od M. Lovreta, Lovrenčič Jožef, dembr. topničar i pajdaši, Gaal Jožef, p. 33. pp., Ranko Alejz p. 12. pp., Bakan Jožef, trenski vojak, Forjan Stefan, dbr. topničar, z Lipovec, Saruga Ivan, 20. dbe., Andrejek Janoš, podd., Držaniš Mihalj, het. vojak, Čontala Janoš, Sinko Aleksij, Zbanek Lovrene, p. 83. pp., Franc Zilavec, vojni delavec, Gajši Martin, 20. dbe. z D. Bistrice, Fartély Stefan, vojni delavec, z Vuče Gomile, Vindiš Stefan, desetnik v 11. a. z Deklekovja, Čelec Franc z Crnee, Spraklin Stefan z Šatáhovec, III/64. strojnih pušk, Tompa Ivan, častnički sluga, Bobovec Andraš, vojni delavec, Horvat Anton podd. 48. pp. z Žižkov, Feršak Stefan, p. 48. pp., Mekiš Janoš, pod. V. dpp. z Nuskove, Kardinar Jožef p. 25 k. z Bogojine, Ferencak Martin p. 28. pp., Horvat Stefan, 11. huszár. z Törnišča, Varšanec Martin, pionier, z Trnja, Zsóldos Marko 20. dbe. z Trnja, Gomboc Viktor, desetnik, z Večeslavec, Zver Stefan i pajdaši, topničarje, Bokan Janoš, p. 48. pp. z Doličov, Schadt Jožef, podd. 34. dpp., Balažic Mih. p. 48. pp. z Adrijavec, Kanka Ferenc z Törnišča, Kavaš Balaš z Beltince, Kiris Ivan z Hotize, vojni peki, Gaspar Matjaš 18. dbe., Kozar Karol, podd., Mukiš Lud. 14 dbea z G. Sinika, Bátheri Matjaš, sanitec, z Kúpsinec, Trplán Mirko, četov. 83. pp. z Markovec.

Dak.

Pošta.

B. M. Feldspital 1315. Etapp. 120. Malo se počete i odreže pa tak te že ednok na vrsto pride. Sršen pozdrav.